

Bekostningerne ved Underdraining.

(Af et Brev til Udgiverne fra Hr. Proprietair Valentinier.)

De har oftere ønsket at erfare, hvilken Bekostning der har været forbunden med de af mig udførte Drainingsarbejder, hvilket jeg imidlertid ikke har kunnet besvare, før et bestemt større Stykke var fuldført; vel er jeg endnu ikke aldeles færdig med det Arbejde, jeg havde foresat mig iaar, men jeg er dog istand til, paa en Ubetydelighed nær, at kunne opgive Dem Bekostningen ved et Arbejde, der omfatter noget over 70 Td. Land i een Strækning, og har i dette Døielik endnu en Opfordring mere dertil, idet jeg læser i Aviserne, at et anonymt Selskab tilbyder sin Tjeneste paa en Maade og paa Betingelser, der maa afstrække enhver Landmand fra, at begynde et Foretagende, som ellers kunde synes anbefaleligt nok. At gaae nærmere ind paa det anonyme Selskabs Tilbud er det her ikke Stedet til, ei heller føler jeg mig oplagt til, at begynde en Kamp for en Sag, som vil bryde sig selv sin Bane, ligesaa vel her som i England og andre Steder.

Førend jeg imidlertid omtaler Bekostningen ved Anlægget, maa jeg give en lille Oversigt over Terrainet og dets Bansegheder. Først maatte jeg opkaste en større Vandledning, som fører over 2 Marker og bortleder, foruden fra den drainede Mark, som indeholder 90 Td. Land, Vandet fra en Skov og omtrent 50 Td. Land Agerjord. Denne Rende har jeg maattet

give en Dybde af 3 til 4 Allen efter Jordsmonnets Fald og vilde have tillagt den med et stort Rør af 9 a 10 Tommers Bidde, dersom det havde været mig muligt at faae disse Rør, hvilket til Dato ikke har været Tilfældet; derfor maa dette Hovedløb blive aabent indtil videre og danner saaledes en Kanal af 4 til 5 Allens Brede foroven. Til denne aabne Hovedrende har jeg igjennem alle naturlig Sænkninger i Terrainet ledet Hovedløb med 3 Tom. Rør, som igjen optage Sideløb med 2 Tom. Rør, og til disse gaae de $1\frac{1}{2}$ Tom. Sugerør, der bortlede enhver Fugtighed fra Marken. Sugerørene ligge i en Afstand af 15 til 16 Allen i stiv, leret og vandholdig Jord, under almindelige Forhold 20 til 25 Allen, ja nogle Steder i en Afstand af 30 til 32 Allen; disse Steder maa jeg betegne noget nøiere. En Deel af denne Jord har tidligere været Bondejord og er i lang Tid pleiet sammen i høie Rygge, der i Midten ere $\frac{1}{2}$ Allen høiere end i Furene, tillige have disse Agre det bedste Vandfald til Hovedrenden; her foretrak jeg, at følge de gamle Agre, der ere 30 til 32 Allen brede, for enhver anden Inddeling, og denne regnsfulde Vinter har aldeles godtgjort Tilstræffeligheden af Foretagendet.

Angaaende Dybden, da gif min Bestræbelse ud paa, ikke at lægge noget Sugerør mindre dybt end $\frac{3}{4}$ Allen, dog have Terrainforholdene nødsaget mig til flere Steder at nøies med $\frac{3}{4}$ Allens Dybde, men naturligtviis ligge Rørene andre Steder igjen $\frac{2}{4}$, $1\frac{1}{4}$ ja $1\frac{1}{2}$ Allen dybe. Noget er Gravningen bleven lettet ved de Grøvter som foresandtes, dog ikke i nogen betydelig Grad, ei heller mere, end paa de fleste andre Steder; af Steen er der forefundet og opbrækket cirka 30 til 40 Læs; Bunden var med faa Undtagelse Leer, hvorfor Muffer kun ere anvendte i den regnsfulde Tid i Decbr. Må.; i alt omtrent 4000 Stk.

Renderne bleve gravne foroven fra 15 til 20 Tom. brede efter Jordsmonnet og Dybden, og fornedet saa smalle som mulig; at opkaste Hovedrenden kostede 80 Rbd.; Udgifterne for at bortføre den deraf opkastede Jord, regner jeg her ikke med, da det vilde have steet, om der slet ikke havde været lagt Rør,

og den har stiftet sin særegne Nytte, hvor den er anvendt til Fyldning; ligesaa lidt vil jeg omtale de øvrige Fyldninger, som have været foretagne i denne Mark, da de vel ere foretagne ja mtidig med Drainingen, men ikke ere betingede af den.

I de før omtalte 70 Td. Land er der gravet:

15,400 Favn Rønder til Rør à 3 Sk., er	480 Rbd.
samme at tilkaste à $\frac{7}{4}$ Sk.	125 —
Lægningen er udført af 2de faste Mænd og kan ei ansættes bestemt, dog vil jeg anslaae dette Arbeide tillige med nogle mindre Arbeider, som altid foresalde, til 1 Sk. pr. Favn, hvilket er høit regnet, er	160 —
Hertil Hovedrenden	80 —
Rørene med deres Transport hertil Gaarden have kostet	970 —
Antallet har været circa 5000 Stk. 3 Tom.,	
8000 — 2 —	
80,000 — $1\frac{1}{4}$ —	

Tilsammen 1815 Rbd.

Hvilket saaledes udgjør ikke fuldt 26 Rbd. for hver Td. Land.

Mange af Rørene har jeg hentet med egne Vogne, andre har jeg ladet hente ved Fragtmænd, men for at erholde en Enhed, regner jeg dem alle til den Priis, hvortil de ere leverede mig ved Fragtmænd, hvilket fordyrede Rørene 9 Mk. à 2 Rbd. pr. 1000 Stk. i Gjennemsnit. Endnu maa jeg bemærke, at mangelfuld Brænding, usornstigt Pakning og Kjørsel har kostet mig adskillige Rør, som ikke tilstede nogen nøiagtig Beregning. Dog nærer jeg det Haab, at et bedre Bekjendtskab med Fabrikationen af Rørene, en fornustigere Omgang med dem, større Ovelse i Gravningen, Lægningen og øvrige Haandgreb vil foranledige, at hver Tønde Land vil kunne draines endnu dybere og smukkere end skeet er, for en ringere Betaling, i det mindste 2 à 3 Rbd.; ligesom et lettere Jordsmøn vil tillade en større Afstand og altsaa ringere Beføstning.

Som en interessant Bemærkning maa jeg dog til-